

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
Посл.бр. К-По₂ 10/2013

ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА

СА ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА ОДРЖАНОГ ДАНА 01.04.2019. ГОДИНЕ

**ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА
СА ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА одржаног дана 01.04.2019. године**

Председник већа: 01.04.2019. година, 14,30 часова.

Председник већа отвара заседање у предмету Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине, К По2 број 10/13, против оптужених Гавриловић Павла и Козлина Рајка, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у вези члана 22 КЗ СРЈ, по оптужници Тужилаштва за ратне злочине КТО број 7/13 од 04.11.2013. године, која је измењена дана 23.04.2018. године и 05.11.2018. године.

Веће поступа у неизмењеном саставу.

Констатује се да су на главни претрес приступили:

-заменик тужиоца за ратне злочине Миољуб Виторовић са тужилачким сарадником, изволите представите се.

Тужилачки сарадник: Никола Арсић.

Председник већа: Николом Арсићем.

Заменик тужиоца за ратне злочине: Судија, ја се извињавам, није Миољуб Виторовић, него Огњен Ђукић.

Председник већа: По инерцији, нисам Вас видела од записничара. Огњен Ђукић.

-заменик тужиоца за ратне злочине Огњен Ђукић са тужилачким сарадником Николом Арсићем.

Присутни оптужени:

-Павле Гавриловић,
-Рајко Козлина.

Браниоци оптужених:

-за оптуженог Павла Гавриловића, адвокат Никола Ханжек, адвокат?

Адвокат Бобан Митровски: Адвокат Бобан Митровски.

Председник већа: Бобан Митровски. Био је један Митровски приправник. Да ли сте Ви адвокат?

Адвокат Бобан Митровски: Ја сам адвокат већ седамнаест година.

Председник већа: Ви сте адвокат? На прошлом претресу је бранилац Иван Митровски инсистирао да се констатује да је ту приправник, па сам мислила да сте то Ви.

Адвокат Бобан Митровски: Хвала Вам, судија.

Председник већа: Адвокат Милета Митровић, је ли тако?

-за оптуженог Рајка Козлину, адвокат Никола Ханжек и адвокат Милета Митровић.

Присутан пуномоћник оштећених адвокат Никола Чукановић.

Да ли је ту присутан сведок Беким Гаши, оштећени Беким Гаши?

Присутан сведок-оштећени Беким Гаши.

Присутан судски тумач за албански језик Еда Радоман Перковић.

У судници у публици присутна лица: Дранцоли Дијана, Гаши Беким, њега смо већ констатовали, Кљаић Марина, Урошевић Милош и Брковић Дамјан.

Констатује се да су испуњене процесне претпоставке за одржавање главног претреса.

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

Да се главни претрес **ОДРЖИ.**

НАСТАВЉА СЕ главни претрес прекинут дана 20.03.2019. године у фази изношења завршних речи.

Главни претрес је јаван.

Главни претрес се снима аудио техником суда, а препис тонског снимка, биће састави део записника о главном претресу.

Констатује се да преводилац судски тумач Еда Радоман Перковић обавља превођење тока главног претреса са српског на албански језик сведоку оштећеном Гаши Бекиму.

ИЗНОШЕЊЕ ЗАВРШНИХ РЕЧИ

Позивам браниоца оптужених Павла Гавриловића и Рајка Козлине, адвоката Николу Ханжека, да изнесе своју завршну реч.

Адвокат Никола Ханжек: Поштована председнице већа, чланови већа, за потребе записника адвокат Никола Ханжек, бранилац Павла Гавриловића и Рајка Козлине.

Ја као што сам, поштована председавајућа, рекао прошли пут, немам још много, онда када смо прекинули, неких десетак минута. Имам још пар ствари које бих напоменуо. Трудићу се да се ни у чему не понављам у односу на оно што сам већ рекао.

Наиме, моје последње, колико се сећам, неко излагање се односило на материјални доказ који смо ми као одбрана приложили суду, а то је Извештај о прегледу лица места у селу Трње Министарства унутрашњих послова Секретаријата Призрен. Наиме, то је још један у низу доказа о функционисању и учешћу цивилних структура на простору Косова и Метохије. Наиме, о поменутом проналаску четири леша, обавештен је тадашњи заменик Окружног јавног тужиоца и истражни судија Југослав Скендери. Наиме, одбрана је предлагала саслушање проналазак тих лица, да се изјасне управо на те околности. И поред одбијања од стране судског већа, сматрамо да је јако битно истаћи да узрочно са догађајима од 25. марта тај преглед лица места је урађен тек 02. априла, што опет појачава несумњиво одбрану окривљених и у вези је и доводи се, може се рећи да представља истину, оно што су говорили релевантни команданти, пре свега, командант 549. бригаде Божидар Делић, Стојан Коњиковац и Никола, чини ми се, Величковић, који је био у том времену начелник безбедности у бригади. А то је да се на том простору у ширем рејону су се одвијале противтерористичке акције на сузбијању шиптарско-терористичких снага, а све по оној заповести коју смо као документ и изнели на главном претресу. Једноставно, у односу на ову оптужницу, која је испред нас, не постоји, у тој оптужници не постоји узрочно-последична веза између ангажовања Позадинског батаљона, команданта Гавриловића као његовог у то време, команданта и смрти, наступелих смрти код лица набројаних у оптужном акту. Нико од сведока конкретно и најексплицитније на питање, више питања и суда и нас као бранилаца у унакрсном испитивању и питања тужиоца, није видео непосредно лишавање лица, осим Нецада Битићија, који је био критичном приликом у селу Гаши Муслија, у дворишту куће Гаши Муслија. Међутим, чак је и он навео да су извршиоци кривичног дела припадници полиције и да је било полицијских униформи.

Осврнуо бих се, у претходном излагању на претходном рочишту, сам истицао због чега је одбрана сматрала да је потребно изузети медицинску документацију за коју нам тужилац није ни дао јасно навођење, у ком предмету је та документација коришћена или је била шкарт спис у неком кривичном предмету пред Хашким трибуналом. Та документација се не може назвати никако медицинском, јер представља збир докумената различитог садржаја, од форензичког прегледа ексхумираних тела до скица гроба која су достављена. Пре свега, не обухвата сва лица у оптужници, већ као што сам сада, да се опет не понављам, побројао само дванаест лица и не може бити поуздан доказ у кривичном поступку, јер простим увидом у те документе, ми не сазнајемо потребне податке и одлучне чињенице за та лица у погледу смрти, код којих је та смрт наступила. Паушално се наводи да се ради о одређеној масовној гробници само ради драматизације већ довољно тешке ситуације, јер су и сведоци оштећени су у овој судници, пред овим већем, јасно се изјашњавали да су настрадале критичном приликом сахранили. А документација која је приложена, јасно се из ње може прочитати и произлази закључак, да се ради о ексхумираним гробовима,

где је сваки гроб имао уредан натпис, покров, сандук у коме су лица била сахрањена. Одбрана је предлагала, а судско веће то није прихватило, да је потребно ту судско-медицинску документацију, хајде да је тако колоквијално назовем, вештачити, јер ми у тим актима немамо јасно наведен узрок смрти. Иде се у толику генерализацију да се прави и уопштава се да је смрт можда наступила или од дејства митраљеза, или од дејства бомбе. То је већ износио колега Митровски, нећу се на то враћати. Али сматрам да је јако битно и да је то Тужилаштво направило пропуст, да ми немамо јасну документацију да судимо за кривично дело ратног злочина против цивилног становништва, за убиство цивила, а да немамо ниједан једини документ који би се тицао узрока смрти, времена смрти и механизма настанка повреда код лица која се третирају као оштећени у овом кривичном делу и то је опет један од разлога због чега сматрамо да та документација није адекватна да буде темељ за доношење или један од доказа на којима би се темељила пресуда у овом кривичном предмету.

Осврнућу се на још једну ствар, што се тиче потпуковника Гавриловића и инкриминацију како је то описано у оптужници, да је он руком наредио да припадници Позадинског батаљона уђу у село и да у том селу не сме бити преживелих. Наређење руком како то је један од сведока овде показивао, једини он, Радивој Мирковић, нико није чуо ни видео на такав начин. Не постоји ниједан једини доказ да је то Гавриловић урадио. То је потпуно измишљена једна флоскула којом се Гавриловић покушава инкриминисати. И због људске природе и поузданости сведока као доказног средства у кривичном поступку, о чему сам причао прошли пут, недвосмислено долазимо до закључка да је тако нешто било немогуће се десити, поготову у ратним условима, поготову на начин како је то једини сведок који инкриминише Гавриловића, на тај начин описао. Више пута сам причао о томе у прошлом излагању, о утрошку муниције, немогућности правдања утрошка муниције, употреби јединица, блокаде и деблокаде. Једноставно, сматрам да оптужница нема јасних навода узрочно-последичног низа, образложења, нити је јасно дат начин извршења кривичног дела које се ставља оптуженима на терет. Сматрам да је једноставно оптужница недоказана у овом доказном поступку. И како Тужилаштво није доказало наводе оптужнице, предлагем већу да сходно одредби члана 423 став 1 тачка 2 донесе ослобађајућу пресуду.

И последње за крај, иако је то предвиђено ЗКП-ом, да се напомене пре, после изрицања пресуде, ја бих замолио, имајући у виду да је то и колега Митровски поновио, да се одбрани омогући уколико до тога буде било потребе, рок за жалбу од тридесет дана. Судија, хвала пуно.

Председник већа: Адвокат, бранилац оптуженог Павла Гавриловића и Рајка Козлина, адвокат Милета Митровић. Да ли има завршну реч?

Адвокат Милета Митровић: Добар дан, поштовани суде. Дакле, поштовани чланови судског већа, уважени тужиоче, пуномоћнице оштећених, колеге браниоци, имајући у виду мој краћи стаж у овом поступку и моја завршна реч ће бити сразмерна најмање дуга, у односу на све колеге које су излагале овде.

Павле Гавриловић и Рајко Козлина нису криви. Павле Гавриловић и Рајко Козлина током целог поступка, одлучно, јасно и постојано износе своју одбрану и негирају било какво учешће у кривичном делу, гнусном злочину који им се ставља на терет. Тужилаштво за ратне злочине није доказало, нити је мотло да докаже, да су окривљени извршили кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из

члана 142 став 1 у вези са чланом 22 Кривичног закона Југославије. Нико ко објективно пресуђује о чињеницама, а коме би били предочени докази изведени у овом поступку, не би могао са високим степеном извесности и уверености да тврди да су Павле Гавриловић и Рајко Козлина учествовали у злочину који им се ставља на терет, а камоли да су за њега одговорни. А због чега један објективан просудитељ о чињеницама не може да изведе закључак о кривици Павла Гавриловића и Рајка Козлине? Током овог судског поступка уважено судско веће, заједно са тужиоцем за ратне злочине, пуномоћником оштећених и браниоцима, саслушало је око педесет сведока. Нико од сведока оштећених који тврде да су били присутни приликом критичног догађаја, нису препознали Павла Гавриловића и Рајка Козлину као извршиоце кривичног дела. Шта више, оштећени су били веома колебљиви у поводу чињенице, да ли је у селу била војска, полиција или и војска и полиција. У том делу било је много несагласности између исказа датих у истрази и исказа датих током фазе главног претреса. Нико од сведока који је променио свој исказ из истраге и са главног претреса, није дао логично и јасно објашњење за ту измену. Било је ситуација да се на главном претресу сведоци занесу, па помену полицију, па се брзо исправе. Утисак је да се сведоци нису ни потрудили да објасне те готово коперниканске обрте у својим исказима. Е, због тога, нико ко објективно расуђује чињенице не може са сигурношћу да тврди да је сведоцима оштећенима јасно да ли су критичном приликом видели припаднике војске или полиције.

Сетимо се на овом месту како је уопште и дошло до овог кривичног поступка, како је он инициран. Фонд за хуманитарно право, српска невладина организација која се између осталог бави истраживањем ратних злочина, објавила је у сарадњи са Организацијом за европску безбедност и сарадњу, са ОЕПС-ом, дакле, обиман извештај под називом „Како виђено-тако речено“ који према њиховим речима, представља резултат неуморних напора многих људи, којима је стало до правде и људских права, најпре жена и мушкараца, чланова Верификационе мисије ОЕПС на Косову, односно њеног одељења за људска права. Са великом пожртвованошћу и професионализмом, често у веома тешким околностима, они су забележили последице које на живот људи и читавих заједница, имала је једна тешка криза чији су корени у непоштовању и непрестаном кршењу основних људских права и слобода. Верујем да су аутори овог извештаја као озбиљни људи, на озбиљан начин, прикупљали информацију од бројних сведока, истих сведока које смо и ми овде саслушали. А то не могу бити други сведоци, је ли тако. А у том Извештају се наводи: „На дан 25. марта 1999. године између пет и шест часова, ујутру, у Трње је стигла група полицајаца. Један извештај помиње да је село било гранатирано, док га је полиција опкољавала. Полицајци су ушли у прве две куће у село и према сведочењу убили већи број људи који су се тамо затекли. Куће су биле запаљене. Полицајци су пуцали на људе који су бежали из својих кућа. Један младић који се био сакрио на тавану куће свог ујака, сведочио је да је видео како су полицајци у маскирним униформама наредили женама између 15 и 24 године, да оду на први спрат куће. Изгледа је полиција у Трњу и око њега била присутна најмање још три дана после убистава која су се десила 25. марта. На дан 26. марта полицајци су палили неке куће. Један човек који је присуствовао доласку полицајаца у Трње 25. марта и који је одмах после тога погинуо“. Дакле, у овом извештају реномираних аутора који је морао настати на основу бројних сведочења, се не помиње војска, нити на једном једином месту, баш у складу са иницијалним исказима сведока оштећених. Дакле, услед тога, још једанпут видимо да нико ко објективно пресуђује о чињеницама, не може са сигурношћу да тврди да ли су

сведоци оштећени критичном приликом видели војску или полицију, пошто очигледно њима то није јасно, односно они су став о том кључном питању, више пута мењали.

Сви ми који смо макар један део своје професионалне каријере посветили питањима ратних злочина на простору бивше Југославије, посебно на територији Косова и Метохије, као ноторну чињеницу смо утврдили и сазнали, да су по тадашњем Уставу, законима, али и неподељеној пракси, полиција, органи СУП-а и цивилно правосуђе били надлежни за истраге злочина за које је постојала сумња да су из извршили припадници полиције. Дана 02.04.1999. године у селу Трње извршен је и увиђај који је водио истражни судија Окружног суда у Призрену Југослав Скендери. А сам увиђај су спровела овлашћена службена лица СУП Призрен. То се види из Извештаја СУП Призрен од 10. маја 1999. године, који је одбрана пронашла у својој архиви насталој приликом одбране генерала Владимира Лазаревића пред Хашким трибуналом. Дакле, у питању је још једна јасна индикација, да ако је неког злочина било у Трњу, у њему је могла учествовати само полиција, никако војска која у Трње никада није ни улазила.

А како смо онда дошли до конструкције да је Војска Југославије извршила злочин у селу Трње? Писаних доказа о томе нема. Не постоји нити један једини материјални доказ, који указује на то да је војска икада била у селу Трње. До војске у селу Трње дошли смо изменом исказа оштећених, али из исказа, пре свега, неколицине сведока. Ми смо се овде фокусирали више пута на исказе сведока Дејана Милошевића, Ервина Маркишића и Радивоја Мирковића. Одбрана јасно и доста чврстим аргументима током целог поступка указује да ови сведоци немају неопходан кредибилитет, да њихови искази помогну у расветљавању било какве кривично-правне ствари. Наше сумње, свест њиховог криминалног backgrounda и свест њихових сведочења пред Хашким трибуналом, показали су се оправдани. Ови сведоци су показали изузетно флексибилан однос према истини. Пред овај суд су дошли са унапред припремљеном причом, потпуно несклони да се изјашњавају о темама и чињеницама који се тичу њихове кредибилности и уопште несклони да одговарају на питања одбране којима се указивало на нелогичност у њиховим исказима. То су људи који су кривично одговарали за читаву палету кривичног дела, како против војске, тако и класичних кривичних дела. То су људи који су бежали из војске, који су вршили разбојништва, пуцали у саборце и ко зна шта још и који су поврх свега били у завади са овде окривљенима, имајући у виду да је Рајко Козлина сведочио против једног од њих. Е тим и таквим сведоцима одбрана је супротставила десетак сведока беспрекорне војничке биографије, људи за које не постоји нити трунка сумње да су икада учинили било шта што се коси било са законским, војничким или моралним нормама. Уосталом, о поузданости ова три поменути сведока, имплицитно се изјаснило и претресно веће у предмету ИТ 0587 Међународног кривичног суда за бившу Југославију, који њихове исказе нису узели уопште у подлогу својих одлука. Не знам чиме су ови сведоци завредели да им ми уопште верујемо, да им ми више верујемо него један Међународни кривични трибунал? Овде имамо ситуацију да један једини доказ против Павла Гавриловића представља потпуно нелогичан и неживотан исказ Радивоја Мирковића према коме се војска окупила као на митингу, на некој ледини, на брду изнад Трња. И ето Павле Гавриловић је показао према селу уз речи: „Овде не сме бити преживелих“. Та бесмилица на крају је ушла и у оптужницу. Пре свега, терен на коме се налазила војска није уопште погодан томе да војска ту стоји као на митингу. Друго, у домену апсурда је очекивати од војске која се склонила из касарне због опасности од ваздушних удара, да се на некој ливади окупи као пред средњовековни бој и слуша

наређења претпостављеног који као неки епски антихерој показује ка селу које иначе и не види, јер не може да га види са те позиције, уз једну опаску из акационих филмова скромне продукције. Дакле, нити је војска тако стајала без формације, несакривена и подложна НАТО ударима, нити су војници могли да чују шта Павле Гавриловић прича са другим старешинама, нити је он издавао театрална наређења. Довољно је само летимично погледати Павла Гавриловића и видети колика таква конструкција апсолутно нема ни минималан додир са истином. Ко је једанпут само погледао Павла, јасно му је да он није човек који је уопште склон таквом поступању. Павле Гавриловић и Рајко Козлина као професионални припадници Војске Југославије, нису бежали од одговорности коју им је отаџбина наметнула. Беспоговорно су извршавали наређења и учествовали у одбрани од НАТО агресије и борби са терористичком такозваном Ослободилачком војском Косова. У границама својих овлашћења, дали су свој пуни потенцијал својој земљи у настојању да је одбране у једној неравноправној и сада видимо, врло вероватно узалудној борби. И онда када је на њихово име бачена љага, оптужба да су извршили гнусан, за нормалног човека, незамислив злочин, њихова држава им је окренула леђа. Нико, ни надлежно министарство, а што да не, ни надлежно тужилаштво, се није заузело да се овом суду доставе Ратни дневник Команде 549. моторизоване бригаде, нити, пак Ратни дневник Позадинског батаљона 549. моторизоване бригаде, коме су припадали Павле Гавриловић и Рајко Козлина. Ти писани докази који морају бити у поседу државних органа, за кога нема никаквог логичног објашњења да не буду у поседу државних органа, осветлили би ову недостатком доказа, замрачену кривично-правну ситуацију. Недостатак тих доказа у овом кривичном поступку ни по коју цену не сме бити на штету Павла Гавриловића и Рајка Козлине.

Још нешто. Павле Гавриловић и Рајко Козлина били су припадници Позадинског батаљона. Позадински батаљон је једна неборбена јединица, која у суштини, логички, опслужује друге јединице, опслужује их у смислу обезбеђења исхране, прве медицинске помоћи, аутомеханичарских услуга. Ту јединицу не чине борци, него кувари, медицински техничари, аутомеханичари. И сада један машински инжењер, Павле Гавриловић, театрално издаје наређење куварима и аутомеханичарима да улете у село и побију све присутне. За мене и за моје поимање стварности је мало вероватно.

У погледу такозваних доказа о смрти, моје колеге су већ о томе детаљно излагале. Ја не бих замарао судско веће неким претераним опаскама у вези са тим. Међутим, пре свега, неприхватљиво је што смо те доказе добили на самом крају овог дуготрајног кривичног поступка, набацане, необразложене, буквално као да су истоварени из шлепера пред нас, и ето видите шта ћете са тим. Без неопходног стручног знања медицинског вештака, упитно је уопште коришћење таквих докумената. А погоотову када се узме у обзир њихова садржина, постаје јасно да ти документи нису од велике помоћи у овом поступку. Става сам да не могу представљати било какву подлогу једне законите судске одлуке.

Верујем да је сада много јаснија моја почетна теза, да нико ко објективно расуђује о чињеницама, не може изван разумне сумње и са високим степеном уверености, да тврди да су Рајко Козлина и Павле Гавриловић одговорни за кривично дело које им се ставља на терет.

Тужилаштво, пре свега, није доказало да је војска уопште улазила у село Трње. Тужилаштво није изван разумне сумње доказало да су Павле Гавриловић и Рајко Козлина ушли у село Трње. И на крају, Тужилаштво није доказало да су Павле Гавриловић и Рајко Козлина на било који начин учествовали у убијању и потоњем размештању лешева. Докази које је Тужилаштво понудило овом судском већу, нису довољни да било ко разумно и објективно расуђује о чињеницама са високим степеном уверења, тврди да су Павле Гавриловић и Рајко Козлина криви. Да би био уверен неко ко објективно расуђује, морао би да објасни промену става оштећених, морао би да објасни, зашто више верује некредибилним сведоцима Тужилаштва, него ОЕПС. Зашто више верује војницима чији је кредибилитет упитан, него војницима беспрекорних каријера. Шта га је определило да поверује сведоцима којима ни Хашки трибунал није веровао, зашто су цивилни органи вршили увиђај, ако је војска учинила злочин. Морао би да објасни, зашто верује у неживотни сценарио у коме Павле Гавриловић театрално наређује, а Рајко Козлина као Рамбо покрива сваки педаљ села и увек је у лошем тренутку на лошем месту. Тај који би био уверен у кривицу Рајка Козлине и Павла Гавриловића, би морао да нађе логично објашњење, зашто би један такав злочин био поверен куварима и аутомеханичарима, а не некој борбеној јединици. Па, морао би да објасни, како је уверен у све то, без Ратног дневника предметне јединице. И све то изван разумне сумње. Према мом мишљењу, такав неко не постоји. Добоко сам уверен да сваки разуман и објективни просудитељ о чињеницама, суочен са приложеним доказима, може да замисли бар три сценарија већег нивоа поузданости од оног који је креиран оптужницом у коме Павле Гавриловић и Рајко Козлина немају ништа са кривичним делом које им је стављено на терет. У нашем праву важи принцип *iura novit curia*, тако да не бих посебно указивао на одредбу члана 16 став 5 Законика о кривичном поступку, дакле да сумњу у погледу чињеница од којих зависи вођење кривичног поступка, постојање обележја кривичног дела или примене неке друге одредбе Кривичног закона, да ће суд пресудним решењем које одговара пресуди, решити у корист окривљеног. У конкретном случају, ниједна одлучна чињеница није разјашњена на штету окривљених. Због тога није прећен праг претпоставке невиности Павла Гавриловића и Рајка Козлине. Своју завршну реч уважени тужилац је завршио молбом судском већу да се не обрука. Мислим да нико од нас овде не жели да се обрука. Интонација уваженог тужиоца је била таква, да ћемо бруку избећи само максималном осудом окривљених. Дозволите да приметим, да ћемо се сви ми овде много више обрукати уколико овај судски поступак резултира осудом невиних људи. Да не цитирам сада Волтера и његову мисао, да је боље ослободити и сто злочинаца, него осудити невиног човека. Сви знамо да је од злочина увек гнуснија само осуда невиног човека за тај злочин.

Немогуће је и замислити патњу оштећених. И све што је овде речено, речено је уз дужан пијетет према њима. Међутим, осуда невиних људи оштећенима неће донети мир. Смисао вођења кривичних поступака, поготову оних који се тичу ратних злочина, постоје заблуде да се таквим поступцима доприноси помирењу. Нигде никада такви поступци нису допринели помирењу. Међутим, смисао њихов је да они који су извршили злочин, за тај злочин и одговарају. Ту нема ни генералне превенције, ништа. Ту је, да кажемо, једини смисао тај, да онај ко се огрешио о закон, за то и одговара. А баш због тога, онај који се није огрешио о закон и онај који није учинио кривично дело, не би никада смео да одговара за један тако гнусан и просто за нормалног човека, незамислив злочин.

Имајући у виду све речено, молим суд да ослободи Рајка Козлину и Павла Гавриловића и скине им бремене и љагу коју неправедно носе већ ево шест година. Толико.

Председник већа: Добро. Оптужени Павле Гавриловић.

Оптужени Павле Гавриловић: Поштована председнице већа, поштовани чланови већа, ја мислим, не знам шта да кажем, осим да се у свему слажем овим што су изнели моји браниоци и једноставно најпростијим речником, стварно нисам крив, ја се не осећам кривим и нисам крив за ово што ми се ставља на терет. Поновио бих још једном само две ствари, да не одузимам вама време. Брањеници су доста тога рекли, али мислим да није наглашено оно што је по мом случају врло битно. Издавање наређења у војсци је прецизирано Правилном службе. То је документ који регулише доста ствари у војсци. Заснован је на Уставу, на Закону о војсци и тако даље и врло је прецизно тамо дефинисано и то знају сви, значи војници обични, знају старешине и нижег и вишег чина. Значи издавање наређења, наређење мора бити прецизно, јасно, конкретно, а онај коме се наређење изда мора да томе ко му је издао наређење каже: разумем, уз знак да је разумео наређење и окреће се и иде на извршавање тог задатка. Значи, наређење у војсци не може бити како је рекао господин брањеник, не може бити театрално нешто па сад тумачим ја, неко трећи или тужиоц. Неко каже то би значило нешто. Не, такво наређење у војсци једноставно не постоји. Још једна ствар само око извршавања наређења. То исто Правило службе које сам споменуо мало пре, значи дефинисало је и извршавање наређења која су противна закону, у том истом Правилу службе. То знају, напомињем још једном, и обични војници и старешине и нижих и виших чиновна, значи то се једноставно у војсци зна. Значи, наређење које је противно закону се не извршава. Јер на шта би то личило, ја увек могу да кажем: наредио ми је претпостављени и ја сам извршио кривично дело, ослобођен сам одговорности, је ли тако. Не, то наређење не извршава и чак је у обавези онај који је такво наређење примио да извести претпостављеног од онога који је такво наређење издао. Значи ако сам ја издао или водник Козлина издао такво наређење које је противно закону војнику, тај војник не сме, прво не да није у обавези него не сме да изврши такво наређење и у обавези је да извести претпостављеног томе ко је то издао. Значи ја сам све ове војнике који су били, мислим да сам све, питао: зашто нисте известили некога. Мене, били сте у обавези, знали сте да се такво шта десило, морали сте да известите мене. На крају крајева ако сте се плашили мене из неког разлога, војни рок се завршио, могли сте да одете у прву полицијску станицу и кажете: ја сам био, присуствовао сам неком таквом и таквом догађају, злочину, кривичном делу, наредио ми је тај и тај, ја то нисам извршио или извршио сам. Ништа од тога није било овде. Значи ја стварно уз дужно, чак, добро, није сада ту господин тужиоц, он ме је и два пута овде у овој судници на излазу сам ми је рекао: ја знам да Ви нисте криви. Мени лично. Дођите код мене у канцеларију, поразговараћемо, дозволите да завршим. И Ви знате, то је било пре можда годину, две.

Председник већа: Тужилац Миољуб Виторовић, заменик тужиоца?

Оптужени Павле Гавриловић: Тако је.

Председник већа: Добро.

Оптужени Павле Гавриловић: Тужилац Миољуб, тим речима: ја знам да Ви нисте криви, дођите код мене у канцеларију да поразговарамо. Али добро. Ја говорим о овоме што мислим да треба да нагласим, јер стварно такво наређење ја нити сам издао нити сам могао да издам. Мислим то је, стварно је театрално, прво то није наређење, то је, ето, не знам како да назовем тај поступак. Још једну ствар само да нагласим госпођо председнице већа и господо чланови већа, стварно се ту, то је био позадински батаљон, део позадинског батаљона, део војника који нису обучени за борбене активности. Обучени су, да се сада не понављам, за поправке, за аутомеханичаре, куваре и тако даље. Зато је и био толики број старешина, можда сте приметили, у тој групи од четрдесетак војника. Била су два официра, који су били овде, командири чета, који би требали да командују са четом, а чета броји па стотинак и више војника. А они су командовали са двадесетак војника и са по неколико старешина код њих, само из разлога што се ради о војницима који су из позадинског батаљона. Разлог је да се не би повредили, да не би неко био рањен или не дај боже погинуо. И сада мени тужилац ставља на терет да сам ја послао Козлину мислим или било кога, цели батаљон, од тог целог батаљона ме само водник Козлина послушао нормално, мислим једноставно је немогуће. Шта да је неки војник, они су необучени за такву активност, шта да је неки војник био рањен или не дај боже да је погинуо. Како би се ја прво осећао или оправдао, јер ја морам да поднесем извештај, то је једна уређена организација. Не могу ја сада кажем: е војник ми је погинуо, ја сам измислио тако, имао сам наређење да будем овде, али отишао сам тамо. Нема тога, једноставно нема. Ја не бих мислим, стварно, то је немогуће. Али сада још само да додам једну реченицу на крају. Значи сви војници и старешине су знали поступак, то је већ почело ратно стање и сви су знали и у мојој јединици и у тој бригади су знали поступак и са цивилним становништвом и са ратним заробљеницима који је и какав је. Верујте ја не желим да браним никог војника, али желим да вам кажем да је стварно било тако. Е сада, то је овај на вама да просудите како је и како је то овај било. Толико.

Председник већа: Добро.

Оптужени Павле Гавриловић: Дозволите да одступим.

Председник већа: Сви смо чули завршну реч тужиоца Миољуба Виторовића, зато сам и ја, претпостављам и чланови већа мало зачуђени овом Вашом изјавом, али добро.

Оптужени Рајко Козлина.

Оптужени Рајко Козлина: Добар дан. Поштована председнице већа и чланови већа, ја нећу много да причам. Придружујем се завршним речима мојих браниоца и рекао бих само једну ствар: не осећам се кривим за ово кривично дело које ми се ставља на терет, нисам крив за кривично дело које ми се ставља на терет. И рекао бих само да су наводи оптужнице неистинити. Нећу много да улазим, све што је требало да буде речено, рекли су браниоци. Само једна ствар. Видим неки дан је почело по телевизији да се провлаче наша имена, да ли има везе са тим што је овај поступак пред крај или нема, стварно не знам, али била је нека емисија о војницима који су били из наше јединице, који су бранили тамо Паштрик и шта већ, углавном водитељка је прочитала наводе Фонда за хуманитарно право, где је прозвала имена мене и Павла Гавриловића. Истовремено прозвала је, то јест, извињавам се, прочитала је и писмо тужитељке Хашког трибунала Карле Дел Понте, које је послала Председнику Републике Србије, министрима, председници Владе, не знам већ коме све није, како је

јединица којом је командовао генерал Божидар Делић чиста и како није починила никаква кривична дела, што је доказано у Хашком трибуналу, тако да све ово што је овде речено, што су рекли ови да кажем лажни сведоци, делује као научна фантастика. То што смо ми радили, то што они све знају као војници стварно мало је, мало је чудно, мало је преувеличано, мислим да је то нека пропаганда против, ко је ту циљ, да ли генерал Делић, да ли још неки људи из војске који су у то време били команданти, стварно не знам. Али још једном да кажем да нисам крив, не осећам се кривим за ово кривично дело и наводи оптужнице су апсолутно неистинити. Хвала, то је то.

Председник већа: Да ли неко има још нешто накнадно да изјави? Нема нико.

Обзиром да нико нема више ништа да изјави, **председник већа објављује главни претрес је завршен.**

Одлука у овом предмету биће објављена 16.04. у 13 и 30, судница број 4,

што је присутнима саопштено уместо позива.

Довршено у 15 и 14.

Записничар,

Председник већа-судија